OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2009 Rhif 369 (Cy.38)

TAI, CYMRU

Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Ffioedd Chwiliadau Eiddo) (Cymru) 2009

Gwnaed - - - - 24 Chwefror 2009
Gosodwyd gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru - - 21 Ionawr 2009

Yn dod i rym yn unol â rheoliad 1(2)

Mae Gweinidogion Cymru, a hwythau wedi ymgynghori, yn unol ag adran 152(6), â'r cynrychiolwyr llywodraeth leol hynny y maent o'r farn eu bod yn briodol, yn gwneud y Rheoliadau a ganlyn drwy arfer y pwerau a roddwyd i'r Ysgrifennydd Gwladol gan adrannau 150 a 152 o Ddeddf Llywodraeth Leol a Thai 1989(**1**) ac sydd bellach wedi eu breinio ynddynt hwy(**2**):

Yn unol ag adran 150(6) o'r Ddeddf honno(**3**), cafodd drafft o'r offeryn hwn ei osod gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru a'i gymeradwyo ganddo.

Enwi, cychwyn a chymhwyso

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Ffioedd Chwiliadau Eiddo) (Cymru) 2009.

(2) Daw'r Rheoliadau hyn i rym saith niwrnod ar ôl y dyddiad y cânt eu gwneud.

(3) Dim ond o ran awdurdodau lleol yng Nghymru y mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys.

Dehongli

2.—(1) Yn y Rheoliadau hyn ystyr "mynediad i gofnodion eiddo" ("*access to property records*") yw mynediad i gofnodion eiddo a roddir gan awdurdod lleol mewn unrhyw un neu rai o'r ffyrdd a ganlyn—

(**1**) 1989 p.42.

(**2**) Trosglwyddwyd swyddogaethau'r Ysgrifennydd Gwladol o dan adrannau 150 a 152 o Ddeddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 mewn cysylltiad â Chymru i Gynulliad Cenedlaethol Cymru yn rhinwedd Gorchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Trosglwyddo Swyddogaethau) 1999 (O.S. 1999/672: Erthygl 2, Atodlen 1). Breiniwyd swyddogaethau Cynulliad Cenedlaethol Cymru yng Ngweinidogion Cymru yn rhinwedd adran 162 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (p.32) a pharagraffau 30 a 32 o Atodlen 11 iddi.

(**3**) Mae adran 150(6) o Ddeddf 1989 yn ei gwneud yn ofynnol i ddrafft o'r Rheoliadau gael ei osod gerbron y Senedd a'i gymeradwyo ganddi. Mewn cysylltiad â Chymru, cafodd Cynulliad Cenedlaethol Cymru ei roi yn lle'r Senedd yn y gofyniad hwn. *Gweler* adran 162 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (p.32) a pharagraff 34 o Atodlen 11 iddi.

(a) caniatáu i berson archwilio neu chwilio cofnodion eiddo mewn man a ddynodwyd gan yr awdurdod ar gyfer gwneud hynny;

(b) caniatáu gwneud cofnodion eiddo, neu ddarparu copïau ohonynt; neu

(c) trosglwyddo cofnodion eiddo neu gopïau o'r cyfryw gofnodion yn electronig,

ac yn y Rheoliadau hyn mae'r ymadrodd "mynediad i gofnodion eiddo" i'w ddehongli'n unol â hynny.

(2) Yn y Rheoliadau hyn ystyr cyfeiriad at fod awdurdod lleol yn "ateb ymholiadau ynghylch eiddo" ("*answering enquiries about a property*") yw—

(a) bod yr awdurdod yn ateb unrhyw ymholiadau penodol, boed ar lafar neu'n ysgrifenedig, a wneir gan berson ynghylch eiddo neu gofnodion eiddo; neu

(b) bod yr awdurdod yn cyflawni unrhyw weithgareddau at ddibenion ateb y cyfryw ymholiadau.

(3) Yn y Rheoliadau hyn—

ystyr "awdurdod lleol" ("*local authority*") yw cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol;

ystyr "blwyddyn ariannol" ("*financial year*") yw cyfnod o ddeuddeng mis olynol yn dod i ben ar 31 Mawrth;

mae "cais" ("*request*") yn cynnwys cais ysgrifenedig, llafar, electronig neu wedi ei awtomeiddio;

mae "cofnodion eiddo" ("*property records*")—

(a) yn cynnwys dogfennau, cofrestrau, ffeiliau ac archifau (sydd ar gadw ar unrhyw ffurf gan yr awdurdod lleol) sy'n ymwneud ag eiddo;

(b) yn cynnwys gwybodaeth ynghylch eiddo sy'n deillio o'r cyfryw ddogfennau, cofrestrau, ffeiliau ac archifau; ond

(c) heb fod yn cynnwys cofrestr pridiannau tir lleol a gedwir o dan adran 3(2) o Ddeddf Pridiannau Tir Lleol 1975(**4**);

ystyr "eiddo" ("*property*") yw adeilad neu strwythur penodedig neu dir penodedig y mae cofnodion eiddo mewn perthynas ag ef ar gadw gan awdurdod lleol;

ystyr "ffi fesul uned" ("*unit charge*") yw'r ffi a ddisgrifir yn rheoliad 6(2);

ystyr "gwybodaeth statudol am ddim" ("*free statutory information*") yw gwybodaeth y mae'n ofynnol iddi gael ei darparu gan awdurdod lleol o dan ddeddfiad pan yw'r deddfiad hwnnw'n ddiamwys—

(a) yn gwahardd awdurdod lleol rhag codi ffi am wneud hynny; neu

(b) yn ei gwneud yn ofynnol i'r awdurdod ddarparu'r wybodaeth yn ddi-dâl; ac

ystyr "trafodiad mewnol" ("*internal transaction*") yw caniatáu mynediad i gofnodion eiddo gan un o adrannau'r awdurdod lleol i un o adrannau eraill yr awdurdod hwnnw.

Dirymu a darpariaeth drosiannol

3.—(1) Yn ddarostyngedig i baragraff (3), dirymir o ran Cymru Reoliadau Awdurdodau Lleol (Ffioedd Chwiliadau Tir) 1994(**5**).

(2) Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys pan fo'r canlynol yn dod i law awdurdod lleol—

(a) cais am fynediad i gofnodion eiddo; neu

(b) ymholiadau ynghylch eiddo,

(**4**) 1975 p. 76.
(**5**) O.S. 1994/1885.

ar neu ar ôl y dyddiad y daw'r Rheoliadau hyn i rym.

(3) Mae Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Ffioedd Chwiliadau Tir) 1994 yn parhau i fod yn gymwys pan fo'r canlynol yn dod i law awdurdod lleol—

(a) cais am fynediad i gofnodion eiddo; neu

(b) ymholiadau ynghylch eiddo,

cyn y dyddiad y daw'r Rheoliadau hyn i rym.

Cwmpas rheoliadau 5 ac 8

4.—(1) Yn ddarostyngedig i baragraffau (2) a (3), mae rheoliadau 5 ac 8 yn gymwys o ran awdurdod lleol—

(a) caniatáu mynediad i gofnodion eiddo; neu

(b) ateb ymholiadau ynghylch eiddo,

p'un a yw'n gwneud hynny o dan bŵer sydd wedi ei greu neu ei osod gan unrhyw ddeddfiad neu'n gwneud hynny oherwydd bod arno ddyletswydd sydd wedi ei chreu neu ei gosod gan unrhyw ddeddfiad.

(2) Nid yw rheoliadau 5 ac 8 yn gymwys—

(a) i unrhyw beth y caiff awdurdod lleol neu y mae'n rhaid i awdurdod lleol orfodi neu godi ffi mewn cysylltiad ag ef heblaw o dan y Rheoliadau hyn; neu

(b) mewn cysylltiad â mynediad i wybodaeth statudol am ddim, ac eithrio i'r graddau bod awdurdod lleol yn darparu gwasanaeth sy'n atodol i'r gwasanaeth a ddisgrifir yn y deddfiad o dan sylw neu'n gysylltiedig ag ef.

(3) Nid yw rheoliadau 5 ac 8 yn gymwys mewn cysylltiad ag unrhyw beth a wneir tra bydd swyddogaeth a eithrir yn cael ei chyflawni(**6**).

Ffioedd mynediad i gofnodion eiddo

5.—(1) Mae'r rheoliad hwn yn gymwys pan fo awdurdod lleol yn caniatáu mynediad i gofnodion eiddo i berson (gan gynnwys i awdurdod lleol arall).

(2) Caiff yr awdurdod godi ffi ar y person hwnnw am ganiatáu'r cyfryw fynediad os yw'n codi neu'n bwriadu codi ffi fewnol (sy'n debyg i ffi) am drafodion mewnol.

(3) Rhaid cyfrifo'r ffioedd a'r ffioedd mewnol a godir o dan y rheoliad hwn yn unol â rheoliadau 6 a 7.

Cyfrifo ffioedd mynediad i gofnodion eiddo

6.—(1) Mae'r rheoliad hwn a rheoliad 7 yn darparu na fydd y ffioedd a'r ffioedd mewnol a godir o dan reoliad 5(2) yn fwy na'r costau a dynnir gan yr awdurdod lleol wrth iddo ganiatáu mynediad i gofnodion eiddo.

(2) Yn ddarostyngedig i baragraffau (3) a (4), rhaid i bob ffi neu ffi fewnol (y "ffi fesul uned") am fynediad i gofnodion eiddo yn ystod blwyddyn ariannol beidio â bod yn fwy na swm a gyfrifir—

(a) drwy rannu amcangyfrif rhesymol o gyfanswm tebygol y costau a dynnir gan yr awdurdod lleol wrth iddo ganiatáu mynediad i gofnodion eiddo (a gwneud trafodion mewnol) yn ystod y flwyddyn ariannol; â

(**6**) *Gweler* adran 152 o Ddeddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 i gael y diffiniad o swyddogaeth a eithrir ("excepted function").